

Dnr M2021/02115

Till: Miljödepartementet

Per Email

Remissvar avseende promemorian Regummering inom producentansvaret för däck

I november remitterades promemorian Producentansvar för bilar respektive däck - nya regler för att genomföra EU:s avfallsdirektiv ("Den tidigare promemorian"). Den nu aktuella nya promemorian ("Promemorian") innehåller förslag till ändringar av de förslag som lämnades i Den tidigare promemorian.

Syftet med ändringarna anges främst vara att säkerställa att verksamheter som regummerar däck (dvs. byter slitbana på ett däck eller sätter på en ny slitbana på en däckstomme) ska fortsätta att få tillgång till uttjänta däck. Förslagen innebär även att förklaringarna av termerna "däck" och "producent" förtydligas och att en förklaring av uttrycket "regummera däck" införs.

Colmec är positivt till förslagen i Promemorian. De säkerställer att befintlig miljövänlig regummeringsverksamhet kan fortsätta.

Colmec vill emellertid samtidigt påminna om och upprepa delar av den övergripande kritik Colmec tidigare framfört mot förslagen i Den tidigare promemorian. I skrivelse den 7 april 2022 angav Colmec bland annat följande:

"I [Den tidigare] promemorian saknas överväganden om hur förslaget står sig i relation till fördragets bestämmelser om etableringsfrihet och fri rörlighet för tjänster. Inte heller finns någon diskussion om förslagets förenlighet med innehållet i tjänstedirektivet (2006/123/EG). Även om ett system med godkännande kan anses nödvändigt måste det sätt på vilken en medlemsstat genomför denna typ av tillståndssystem alltid respektera de inom EU-rätten gällande nödvändighets- och proportionalitetsprinciperna."

och

"Förslaget innebär ett kraftigt etableringshinder, kanske främst för producenter som vill uppfylla sitt utökade producentansvar själva. Kravet på att varje producent ska anlita en producentansvarsorganisation som tillhandahåller ett rikstäckande system för alla typer av däck framgår inte av och är inte heller en naturlig följd av minimikraven i EU:s avfallsdirektiv. Direktivet bör därmed kunna implementeras på ett mindre ingripande sätt. Det kan särskilt ifrågasättas om det är förenligt med Artikel 9 och 10 i tjänstedirektivet att uppställa krav som i praktiken ger en privaträttslig aktör som ägs av vissa särintressen monopol på att utföra producentansvarstjänster för allt typer av däck.

Det förhållande att en aktör i princip ges monopol på att utföra producentansvarstjänster för alla typer av däck är dessutom klart olämpligt från ett konkurrensrättsligt perspektiv. Som redan påpekats är

monopol en dålig lösning där det finns förutsättningar för konkurrens. Avfallshantering rörande lastbilsdäck är ett område där konkurrens mellan olika system är möjlig. Monopol gör att det inte finns något konkurrenstryck.. Utan konkurrenstryck finns inte tillräckliga motiv att effektivisera och sänka kostnaderna i en verksamhet vilket ger negativa effekter för samhällsekonomin."

samt

"I den tidigare nämnda OECD-rapporten anges vidare vikten av att producentansvarsorganisationer som har ett avfallsmonopol använder sig av möjligheten att upphandla tjänster för t.ex. insamling, sortering och återvinning i konkurrens eftersom det kan ha en stor inverkan på kostnaderna. Här går SDAB i motsatt riktning. Istället för att använda externa leverantörer upphandlade i konkurrens har SDAB valt att från år 2023 utföra den fysiska hanteringen av däcken i egen regi^[1]. SDAB utvidgar härigenom det monopol som promemorian föreslår från att vara en producentansvarsorganisation till att bli en utförare av en större andel av arbetet. Härigenom ökar risken att Promemorians förslag cementerar en ineffektiv ordning."

Colmec vidhåller att ett monopol för SDAB på producentansvarstjänster motverkar syftet att främja en cirkulär ekonomi samt riskerar att minska effektiviteten och leda till monopolpriser.

Det bör särskilt noteras:

- att SDAB historiskt eldat upp merparten av insamlade däck,
- att SDAB valt att från år 2023 utföra den fysiska hanteringen av däcken i egen regi istället för att upphandla tjänsterna i konkurrens och
- att SDAB redan nu aviserat kraftiga prishöjningar.

Om SDAB - i enlighet med befintligt förslag - i praktiken ges ett monopol anser Colmec att förordningen åtminstone bör ändras vad avser tillståndets initiala längd, från tio år till max två år. Detta för att möjliggöra en utvärdering av om förordningen i praktiken leder till ett ändamålsenligt resultat vad avser miljömässighet och kostnadseffektivitet.

Den 5 december 2022

Colmec AB **PATRICK SJÖLIN**
COLMEC

^[1] Pressmeddelande från SDAB den 9 juni 2021, <https://www.mynewsdesk.com/se/svensk-daackaatervinning-ab/pressreleases/svensk-daackaatervinning-skapar-vaerldsledande-aatervinningsorganisation-3138839>